

צווייטער חיבור: שירה לחיים (וואַרשא, תקע"ד).

ר' חיימס איידעם ר' יהודה לייב חרל"פ, אַנקל פֿון די רבנים ר' אפרים-אליעזר חרל"פ פֿון מעזריטש, ר' משה-אריה-חרל"פ פֿון טרעסטינע און ר' אברהם-גרשון חרל"פ פֿון סוכאָוואָליע. ר' יהודה-לייב איז פֿריער² געווען מ"מ ומו"צ אין ווילקאָווישק.

צוליב אומבאַקאַנטע סיבות זינען דעמאָלט אויסגעקליבן געוואָרן צוויי רבנים: ר' שבתי [אלטשולער?] און ר' יהודה-לייב לעווינזאָן. ר' שבתי איז נײַפֿטר געוואָרן אין 1850 און זײַן אָרט האָט פֿאַר-נומען ר' יהושע הפֿהן, פֿון 1853 רב אין לאַזדיי.

ר' עזריאל-אריה-לייב ראָקאָוו-סקי (ר' לייבעלע פֿלאָצקער). צוליב אַ מחלוקת אין שטאָט אין 1858, געוואָרן רב אין סטאַוויסק, שפּעטער אין אַמטשיסלאָוו, פֿלאָצק, מיר.

ר' שלמה-זלמן גאַרדאָן, פֿריער רב אין באַלבירישאָק. צוליבן פֿבֿוד פֿון צווייטן רב ר' יהודה-לייב לעווינזאָן האָט מען ר' שלמה-זלמן גערופֿן מו"צ.

נאָך דער פטירה פֿון ר' יהודה-לייב לעווינזאָן אין 1875 איז געקומען אויף זײַן אָרט ר' יהונתן עליאַשבערג. 1879 איז נײַפֿטר געוואָרן ר' שלמה-זלמן גאַרדאָן און

הויז-רעוויזיעס 25 רעוואָלווערן און ביקסן. אין 1905 זינען אויך אַרעסטירט געוואָרן מיטגלידער פֿון ס.ס. (ציוניסטן-טעריטאָ-ריאַליסטן). זיי זינען באַשולדיקט געוואָרן אין גרייטן אַן אויפֿשטאַנד. 1906 זינען זיי געמישפט געוואָרן אין ווילנער קריג-געריכט.

רבנים. — אין פֿריערדיקע צייטן איז קאלוואַריע געווען אַ גרעסערע קהילה פֿאַר מאַריאַמפּאָל. דעמאָלט איז מאַריאַמפּאָל געווען אונטערגעוואָרפֿן דער רבנות פֿון קאלוואַריע. אַזוי שרייבט איינער פֿון די מאַריאַמפּאָלער רבנים, ר' יהונתן עליאַשבערג:

ערשטער רב ר' חיים בר' זבולון פערלמוטער, פֿון 1780 ביז 1820. פֿריער געווען דאָ מו"צ, ווי עס זאָגט זיך קלאַר אין זײַן ספֿר אלף אומר קרא (הוראדנא, תקנ"ה): חיים מ"מ ומו"ץ דק"ק סטאַרפּאָלי [מאַריאַמפּאָל] בר' זבולון-יעקבֿ.

אין 1819 איז אויסגעבראַכן אַ גרויסע מחלוקת צווישן די בעלי-בתים. איינער איז פארסמט געוואָרן, אַ סך בעלי-בתים זינען אַרײַנגעזעצט געוואָרן אין קאלוואַריער תפֿיסה, דאָרטן געפֿיניקט געוואָרן, אָבער קיינער האָט נישט ארויסגעגעבן דעם שולדיקן. צוליב דער מחלוקת האָט ר' חיים פֿאַרלאָזן מאַריאַמפּאָל און 1820 געוואָרן מרא דא־תרא אין שערשאָוו, וווּ ער האָט געפֿירט זײַן רבנות ביז זײַן פטירה אין 1851, אין עלטער פֿון 88 יאָר. דעריבער איז ער מער באַקאַנט אונטער ר' חיים שערשאָווער. זײַן

(2) אין „יהדות ליטא“, פֿרך ג', ע' 326, איז אָנגעגעבן, אַז ר' יהודה-לייב איז דאָ געווען רב פֿון 1865 ביז 1872. לויט איין מקור, איז ער נײַפֿטר גע-וואָרן אין 1840.